

N:o 18.

Af Herr **Berg**: *Angående inskränkande af rättigheten att sälja vin och maldrycker.*

Under en tid, då man önskar alltmera utveckla sinnet för sjelfstyrelse hos folket, har jag trott mig finna skäl vara för handen att tillse, att denna en kommuns fördel af sjelfstyrelse icke må kunna af *en* eller några få enskilda göras om intet. Då nu till denna sjelfstyrelse måste anses höra kommunens rättighet att bestämma icke allenast öfver rent ekonomiska, utan äfven öfver mera moraliska frågor, så kommer i första rummet tanken att fästas på dessa så kallade landthandlande, hvilka icke blott på många orter uppstå i alltför stort antal, utan derjemte ofta under skölden af handelsrättighet bedrifva öppet krögeri med försäljning af vin, bier och öl till så kallad »afhemtning», och hvilken afhemtning oftast tillgår på det sätt, att afnämaren köper sitt quantum och ensam eller i sällskap med flera på några fots afstånd från säljarens bostad förtär det köpta.

Icke nog med detta, då köpmannen derjemte ännu alltid drifver annan handel, — han uppträder äfven någon gång såsom uteslutande krögare och det endast på grund af sin erhållna handelsrättighet, hvilken skyddar honom mot åtal af såväl kommunalnämnd som kronobetjening, så länge han vet att i och omkring sin bostad förekomma slagsmål och andra oordningar.

I andra rummet måste man äfven tänka på tillverkare af bier och öl, hvilka företaga sig att resa omkring med sina bier- och öl-lass till

byar och gårdar och der hålla till salu af sina varor så väl å öppen landsväg som byvägar och på så sätt kunna sägas uppträda såsom kringresande krögare, och hvilkas krogrörelse hvarken af kommunalnämnd eller kronobetjening kan förhindras, såvida icke köparne alldeles invid vagnen förtära den köpta varan.

Huru demoraliserande ett sådant försäljande af vin och maldrycker såväl i handelsbodas som af tillverkare å deras vagnar måste inverka på befolkningen, ligger för öppen dag — åtminstone för hvar och en, som ömmar för vårt folks sanna väl.

På grund af det nu anförda och på det att dylika olägenheter, som efter all sannolikhet torde förekomma på mer än en ort inom riket, måtte förebyggas, tager jag mig friheten värdsamt föreslå,

dels att en sådan ändring göres med afseende på handelsrättigheters erhållande för idkande af landt-handel, att derifrån alldeles uteslutes rättigheten till försäljning af vin och maldrycker, dels att tillverkare af dessa drycker måtte förbjudas att å annan än med vederbörligt tillstånd af kommunen dertill bestämmd plats eller försäljningslokal afyttra sina varor.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1882.

C. O. Berg.
